

فرم شماره یک : مشخصات عمومی

شماره کلان منطقه	۷
نام دانشگاه علوم پزشکی	شهر کرد
نام موسسه / مرکز تحقیقات	مرکز تحقیقات مدل سازی در سلامت
نام فرد مسئول	دکتر علی احمدی
ایمیل ارتباطی	mhrc@skums.ac.ir و تلفن ۰۹۱۳۳۸۳۴۳۲۴
محور متقاضی شرکت در فراخوان	محور چهارم

اطلاعات مورد نیاز مراکز تحقیقات با تغییر کاربری مناسب

عنوان تغییر کاربری مرکز تحقیقات : استفاده از ظرفیت مرکز تحقیقات مدل سازی در سلامت دانشگاه علوم پزشکی شهر کرد برای کمک به تصمیم گیری مبتنی بر شواهد در پاندمی کووید-۱۹ و پاسخگویی اجتماعی

هدف اصلی فعالیت نوآورانه در مرکز تحقیقات: ظرفیت سازی و استفاده از ظرفیت های موجود و تهیه مستندات علمی پژوهشی برای کمک به سیاستگذاری، تصمیم گیری مبتنی بر شواهد در نظام سلامت و جهت دهی فعالیت های مرکز برای تغییر کاربری و کمک به مرتفع نمودن نیازهای جامعه در پاندمی کووید-۱۹ و پاسخگویی اجتماعی و سازمانی

توضیح روش کار انجام شده :

در ۴ اسفندماه ۱۳۹۸ فراخوان همکاری [\(لینک\)](#) برای تشکیل تیم های تخصصی و بین رشته ای برای تهیه مستندات علمی پژوهشی مرتبط با کووید-۱۹ از طریق وب سایت مرکز و شبکه های اطلاع رسانی مجازی در سطح دانشگاه ها و به ویژه دانشگاه های علوم پزشکی داده شد. پس از توجیه همکاران داوطلب و به ویژه دانشجویان و اساتید همکار و جلب مشارکت آنها برای همکاری با مرکز، فعالیت های مرکز به صورت مجازی در لابراتوار اپیدمیولوژی مرکز سازماندهی شد. ۶ کمیته اصلی از جمله کمیته مستند سازی اپیدمی کووید-۱۹، کمیته اپیدمیولوژی کووید-۱۹، کمیته مدل سازی اپیدمی، کمیته اطلاع رسانی و جلب مشارکت ها، کمیته آموزش و پژوهش و کمیته روابط عمومی و مستندسازی فعالیت های مرکز در طی این مدت تشکیل شد. متناسب با بحران کرونا و سوالات مطرح شده برای گروه های هدف و به منظور جهت دهی به فعالیت ها، مسایل پیچیده و مرتبط با کرونا در پایگاه های اطلاعاتی جستجو، طبقه بندی، مرور و استخراج شدند. این اقدام برای اطلاع و استفاده از دانش روز و روشن نمودن پیچیدگی های مسایل مرتبط با کرونا و اجتناب از اینفودمیک انجام شد. از ابتدای اسفندماه ۱۳۹۸ فعالیتهای کمیته های مذکور با تخصص های متنوع بالینی و پایه و متعدد، در کنار رسالت قبلی مرکز شروع شده و تا کنون با در نظر داشتن معیارهای بهترین روش، اجرای فرایندها ادامه دارد. در شناسایی بهترین روش های اجرا شده از معیارهای اثربخشی، کارآیی، مرتبط بودن، رعایت اصول اخلاقی، پایداری و امکان تکثیر، مشارکت شرکا و جامعه و تعهد سیاسی استفاده گردید. این معیارها در گزارشات سازمان جهانی بهداشت مورد توجه و معرفی شدند. طبق تعریف، بهترین روش باید حداقل اثربخشی را داشته باشد. علاوه بر آن بهترین روش، به احتمال قوی معیارهای کارآیی، مرتبط بودن، رعایت صداقت و اصول اخلاقی و معیارهای دیگر را همزمان دارد. البته یک بهترین روش لازم نیست که تمام معیارهای فوق را داشته باشد، زیرا این می تواند هر چیزی باشد که بدون استفاده از منابع بی رویه، به طور کامل یا جزئی، نتیجه می دهد و می تواند به عنوان یک درس آموخته شده گزارش شود.

بهترین روش می تواند مربوط به اجرای یک برنامه، یک پروژه، سیاست، قانون گذاری، یک استراتژی، فعالیت، یک کتابچه راهنما و غیره باشد. روش بکار رفته قبلا با محتوی گزاره برگ شماره ۶ کمیته ساماندهی تحقیقات کووید-۱۹ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی منتشر شد. همه فعالیت های کمیته های مذکور به سرانجام رسیده و برخی در سطح دانشگاه، کلان منطقه و در سطح ملی و بین المللی به عنوان یک ظرفیت جدید برای تصمیم گیری مبتنی بر شواهد در پاندمی کووید-۱۹ و کمک به نظام سلامت و مردم و پاسخگویی اجتماعی انجام شدند. برای انجام فعالیت ها، کد های اخلاق در پژوهش اخذ شد. اقدامات انجام شده هیچگونه بار مالی برای دانشگاه علوم پزشکی شهر کرد نداشت و باری تحمیل نشد. از ظرفیت های موجود و جلب مشارکت و همکاری های داوطلبانه داخل و خارج دانشگاه و جذب گرانت خارج از دانشگاه علوم پزشکی شهر کرد و از مجموعه وزارت بهداشت و خارج وزارت بهداشت استفاده شد. هیچ یک از فعالیت های موظفی اعضای مرکز و به ویژه رئیس مرکز در قبال کارهای صورت گرفته کاهش نیافته و بلکه فعالیت های قبلی نیز با کیفیت بیشتر اجرا گردید.

دستاورد ها: استقرار و پیاده سازی ۲۱ عنوان برنامه با اجرای ۳۵ فعالیت و فرایند با استفاده از ظرفیت های موجود و تغییر کاربری انجام شده، مدیریت بکار رفته در این روش و استفاده از ظرفیت موجود در مرکز تحقیقات، یک نوآوری در جریان اپیدمی کووید-۱۹ بود که قبلا طی گزاره برگی برای ترویج این روش توسط معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت منتشر شد و به عنوان یک دستاورد در ترویج این روش قلمداد میگردد. اثر گذاری دیگر فعالیت های مرکز را می توان با انجام دو گزارش سفارش شده توسط کمیته کشوری اپیدمیولوژی کووید-۱۹ و معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و انتخاب رئیس مرکز به عنوان رئیس کمیته دانشگاهی اپیدمیولوژی کووید-۱۹، تشکیل کمیته در قطب ۷ و دبیری کمیته اپیدمیولوژی کووید-۱۹ کلان منطقه و عضویت در کمیته مشورتی علمی مبارزه با بیماری های عفونی و کووید-۱۹ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و ۳۵ دستاورد کمیته های شش گانه و ارزشیابی انجام شده در انتهای این گزارش را نام برد. در این لینک نیز مستندات در دسترس است.

مزایا و معایب تغییر انجام شده (توضیحات مربوط به ارزشیابی کار): معتبر بودن، قابل مشاهده بودن، مزیت استفاده از روش و سودمندی، ساده بودن، نمرین کارگروهی و مشارکتی، سازگاری با همه مراکز تحقیقات دانشگاه ها برای پیاده سازی، قابلیت تکرار و ارزیابی، ارایه پیشنهادات مشخص برای کنترل اپیدمی از هفته اول اسفندماه ۹۸، جلب مشارکت و همکاری های درون و بیرون بخشی، مشارکت دانشجویان و کسب تجربه و توانمندسازی، مستندسازی و در دسترس قرار دادن شفاف مستندات تهیه شده در وب سایت مرکز تحقیقات مدل سازی در سلامت دانشگاه علوم پزشکی شهر کرد در آدرس <https://mhrc.skums.ac.ir> از مزایای دیگر این روش بود. عدم همکاری برخی حوزه ها و یا بی توجهی به مستندات در تصمیم گیری های مدیریت کووید-۱۹ از چالش های پیش روی این روش بود. با توجه به اینکه این روش برای اجرا از مرکز شروع شده بود و تا کنون تجربه مشابهی که یک مرکز تحقیقاتی در شرایط بحران، تغییر کاربری بدهد در کشور وجود نداشته، برای نهادینه سازی فعالیتها و جلب همکاری های درون و بیرون بخشی نیاز به تلاش زیادی است. اگر همکاری مسئولین ارشد دانشگاه همراه نباشد اجرای فعالیت هاو پیشرفت با سختی همراه خواهد بود. البته تغییر کاربری مرکز در شرایط بحران بعدا بعنوان سیاست های معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت ادامه کار را تسهیل نمود که نوید بخش بود.

توضیحات: لازم است محقق توضیح دهد چرا فکر می کند فعالیت او می تواند به عنوان تغییر کاربری مناسب در شرایط اپیدمی در کلان منطقه یا کشوری معرفی شود و کاربرد کار چه بوده است و چگونه ارزشیابی شده است (بسیار کوتاه نهایتا در ۱۰۰ تا ۱۵۰ کلمه)

پاندمی کووید-۱۹ بر همه ابعاد زندگی فردی و اجتماعی و سازمان های دولتی و غیردولتی و از جمله مراکز تحقیقاتی اثرگذار بوده است. پاندمی کووید-۱۹ توسط سازمان جهانی بهداشت به عنوان یک مساله نیازمند همکاری همه بخش ها و جوامع و پاسخگویی اجتماعی همگان برشمرده شد. یکی از پنج وظیفه اصلی سازمان بهداشت جهانی (WHO) شکل دادن به برنامه تحقیق و تحریک تولید، مستندسازی، انتشار و استفاده از دانش برای تأمین، حفظ و ارتقای سلامت مردم است. این عملکرد بر اهمیت مدیریت دانش برای تدوین استراتژی های بهداشتی در سطح ملی و جهانی و عملکرد کارآمد سیستم های بهداشتی تأکید می کند. اهمیت روش ها و ابزارهای مدیریت دانش برای بهبود اثربخشی و کارایی نظام سلامت پرواضح است. ارائه دانش مناسب برای گروه های هدف (سیاستگذاران، پزشکان، کارشناسان، مدیران سیستم های بهداشتی و مردم) در قالب مناسب و تقویت سیستم های بهداشتی و بهبود نتایج، اهمیت ویژه ای دارد. این اهمیت در دوران اپیدمی ها و به ویژه در پاندمی کووید-۱۹ اهمیت دوچندانی دارد. زیرا ظرفیت سازی و استفاده از ظرفیت های موجود و تهیه مستندات علمی پژوهشی برای کمک به تصمیم گیری مبتنی بر شواهد در نظام سلامت و جهت دهی فعالیت های مرکز برای تغییر کاربری و مرتفع نمودن نیازهای سلامتی جامعه در پاندمی کووید-۱۹ به منزله پاسخگویی اجتماعی و سازمانی و مسئولیت پذیری یک مرکز تحقیقاتی در قبال سلامت همشهریان و کمک به نظام سلامت یک ضرورت در شرایط بحرانی است. با ارزشیابی تکوینی و تراکمی و نظر خواهی از ذینفعان و مورد توجه قرارگرفتن فعالیت های مرکز و فیدبک های دریافتی فرایندهای مرکز ارزشیابی و بهبود یافته و به عنوان یکی از اهداف اختصاصی در برنامه عملیاتی مرکز از سال ۱۴۰۰ قرار گرفته است.

توضیحات مهم: مسئول اجرای کار امکان ارسال مستندات را خواهد داشت (یا سایر همکاران با امضای صدور تفویض اختیار از طرف مجری/مسئول)

موارد مورد نیاز که باید پیوست شوند:

فعالیت های اجرا شده برای دسترسی به هدف "ظرفیت سازی و استفاده از ظرفیت های موجود و تهیه مستندات علمی پژوهشی برای کمک به تصمیم گیری مبتنی بر شواهد در نظام سلامت و جهت دهی فعالیت های مرکز برای تغییر کاربری و کمک به مرتفع نمودن نیازهای جامعه در پاندمی کووید-۱۹ و پاسخگویی اجتماعی" با مستندات رسمی در ادامه آمده است. تمام مستندات در وب سایت مرکز تحقیقات موجود بوده و لینک آنها در گزارش گذاشته شده است. با کلیک بر **لینک** در این فایل (PDF) مستندات مشاهده و قابل دانلود است.

الف) گزارش فعالیت های انجام گرفته بر حسب کمیته ها عبارتند از:

۱) کمیته مستند سازی اپیدمی کووید-۱۹

- ۱- تشکیل اعضای کمیته با حضور ۲۰ نفر از همکاران از دانشگاه های مختلف کشور و ایجاد گروه مجازی در واتساپ برای تبادل نظر و پیشبرد فعالیتها (لینک گروه: <https://chat.whatsapp.com/CiTJ7RvVpVQC55p7oLjggi>) این کمیته با هماهنگی رئیس کمیته کشوری اپیدمیولوژی تشکیل شده و ایشان نیز در گروه عضو هستند. فلسفه تشکیل این کمیته جلب مشارکت همه دانشگاه ها برای جمع آوری اطلاعات و تهیه مستند سالیانه گزارش اپیدمی کووید-۱۹ در ایران بود.
- ۲- تهیه گزارش سالیانه اپیدمی کووید-۱۹ در جمهوری اسلامی ایران به سفارش کمیته کشوری اپیدمیولوژی و کمیته ساماندهی تحقیقات کووید-۱۹ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در لابراتوار اپیدمیولوژی مرکز (**لینک گزارش**)
- ۳- تهیه گزارشات توصیفی و تحلیلی اپیدمیولوژی کووید-۱۹ در دنیا، ایران و استان چهارمحال و بختیاری (بیش از ۲۰ گزارش و ۴۰۰ صفحه): **لینک گزارش ها**

۲) کمیته اپیدمیولوژی کووید-۱۹

- ۱- پیشنهاد تشکیل کمیته اپیدمیولوژی کووید-۱۹ در سطح کشور بر اساس یادداشتی در رسانه مجازی متخصصین بهداشت ایران در تاریخ ۹ اسفندماه ۹۸ (لینک) و اینجا داده شد. تا قبل از این پیشنهاد کمیته های اپیدمیولوژی در سطح ملی و دانشگاهی تشکیل نشده بودند.
- ۲- تشکیل کمیته اپیدمیولوژی کووید-۱۹ در دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد (لینک) و کلان منطقه ۷
- ۳- تشکیل کمیته اپیدمیولوژی در سطح شهرستان ها و بیمارستان های استان چهارمحال و بختیاری و آموزش و توانمندسازی اعضا و همکاری با معاونت بهداشتی و معاونت درمان دانشگاه (لینک)
- ۴- عضویت در کمیته ساماندهی تحقیقات اپیدمیولوژیک معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه و شرکت در جلسات متعدد

۳) کمیته مدل سازی اپیدمی

- ۱- تشکیل کمیته با حضور متخصصین بین رشته ای آمارزیستی، ریاضیات کاربردی، بیماری های عفونی، اپیدمیولوژی و ..
- ۲- برگزاری وبینارهای آموزشی برای مدل سازی در کووید ۱۹ در تاریخ (لینک)
- ۳- تهیه گزارش راهنمای آموزشی و پژوهشی مدل سازی کووید-۱۹ و استفاده از مدل اکسفورد برای ایران با سفارش و حمایت کمیته ساماندهی تحقیقات کووید-۱۹ معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی (لینک)
- ۴- همکاری با دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه در ارایه مبحث مدل سازی کووید-۱۹ تاریخ ۱۳۹۹/۱/۲۶ (لینک) و (لینک)

۴) کمیته اطلاع رسانی و جلب مشارکت ها

- ۱- تشکیل کمیته و ایفای نقش پاسخگویی اجتماعی
- ۲- تهیه تراکت اطلاع رسانی برای مردم و دانشجویان (لینک)
- ۳- تهیه کلیپ آموزشی پیشگیری از کرونا برای مردم و انتشار در فضای مجازی
- ۴- اطلاع رسانی مطالب کووید-۱۹ در وب سایت مرکز با نامه ریاست دانشگاه (لینک)
- ۵- نسخه اپیدمیولوژی برای پیشگیری از مرگ های کووید-۱۹ و انتشار در فضای مجازی و از جمله گروه متخصصین بهداشت ایران (لینک) و بازدید حداقل ۱۲۰۰۰ نفر از این پست و این لینک در وب سایت مرکز
- ۶- همکاری با کمیته اپیدمیولوژی کشوری و تیم واکنش سریع و برگزاری بیش از ۱۵ جلسه مجازی برای این کمیته در بستر وبیناری مرکز (نمونه لینک)
- ۷- همکاری با کمیته اپیدمیولوژی کلان منطقه ۷ و برگزاری جلسات مختلف با حضور اعضای کمیته از بستر مجازی مرکز
- ۸- جذب گرانت مالی خارج از دانشگاه برای برگزاری نشست فصلی انجمن علمی اپیدمیولوژیست های ایران و مستند سازی
- ۹- همکاری با رسانه های ملی و استانی و اجرای حداقل ۱۰ مصاحبه با خبرنگاری های مختلف در کشور درباره کووید-۱۹
- ۱۰- مشارکت و عضویت در شبکه پیشگام کووید-۱۹ و شرکت در جلسات هفتگی این شبکه و هم اندیشی درباره کووید-۱۹

۵) کمیته آموزش و پژوهش

- ۱- برگزاری و مشارکت در برگزاری در بیش از ۱۰ وبینار در گستره ایران (لینک)
- ۲- همکاری با انجمن علمی اپیدمیولوژیست های ایران و برگزاری نشست فصلی انجمن با موضوع اپیدمیولوژی دیجیتال (لینک)
- ۳- همکاری با معاونت آموزشی دانشگاه و ارایه در وبینارهای دانشگاهی (لینک)
- ۴- ترجمه کتاب با عنوان " نکاتی درباره قرنطینه " و ارسال به دبیرخانه ستاد ملی کرونا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (لینک کتاب) و لینک ارسال نامه از طرف ریاست دانشگاه
- ۵- اجرای طرح تحقیقاتی مصوب و مرتبط با کووید-۱۹ به تعداد ۲۸ طرح (۶ طرح در سطح ملی و ۲۲ طرح دانشگاهی) (لینک)
- ۶- چاپ ۳۱ مقاله با افلیشن مرکز در طی دوران کووید-۱۹ که تعداد ۸ مقاله مربوط به کووید-۱۹ است. (لینک)
- ۷- همکاری با مرکز تحقیقات مدل سازی در سلامت دانشگاه علوم پزشکی کرمان و کمیته ساماندهی تحقیقات کووید-۱۹ کشور در تهیه گزاره برگ شماره ۱۷ (لینک)
- ۸- تهیه و انتشار گاهنامه های اپیدمیولوژیک به تعداد ۱۷ شماره و بیش از ۵۰۰ صفحه محتوی آموزشی معتبر (لینک)
- ۹- جمع آوری مطالب مرتبط با اپیدمیولوژی دیجیتال و بارگذاری در وب سایت مرکز برای ذینفعان (لینک)
- ۱۰- تهیه مجموعه اسلایدهای اپیدمیولوژی بیماری های عفونی و کووید-۱۹ و اشتراک گذاری آنها (لینک)

۶) کمیته روابط عمومی و مستندسازی فعالیت های مرکز

- ۱- تهیه مستندات علمی از فعالیت های مرکز و در دسترس گذاشتن به موقع در وب سایت مرکز به [آدرس لینک](#)
- ۲- انتشار گزاره برگ شماره ۶ کمیته ساماندهی تحقیقات کووید-۱۹ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در اوایل تشکیل این کمیته و معرفی مرکز تحقیقات مدل سازی در سلامت به عنوان یک مرکز با تغییر کاربری و ایفای نقش در پاندمی کووید-۱۹

[\(لینک گزاره برگ Best Practice\)](#)

- ۳- اطلاع رسانی فعالیت های مهم و دستاوردهای مرکز در راستای پاسخگویی اجتماعی [\(لینک\)](#)

ب) گزارش پایش و ارزشیابی:

ارزشیابی کمی و کیفی فعالیت های مرکز و به ویژه فعالیت های در دوران کووید-۱۹ از سه ماهه چهارم سال ۱۳۹۹ شروع و در پایان فروردین ماه ۱۴۰۰ به اتمام رسیده است. ارزشیابی در چهار حیطه و محورهای رهبری، ساختار، محصولات تحقیق و اثرگذاری مرکز به ویژه در شرایط پاندمی کووید-۱۹ انجام شد. نتایج در وب سایت مرکز و [این لینک](#) در دسترس قرار گرفته است. بر اساس نتایج ارزشیابی صورت گرفته، برنامه عملیاتی مرکز تنظیم و از ابتدای سال ۱۴۰۰ بر اساس این برنامه فعالیت های مرکز تنظیم شد. یکی از اهداف اختصاصی در برنامه مرکز که متناسب با کووید-۱۹ بوده "پاسخگویی سریع و تغییر کاربری مرکز در شرایط بحران و کمک به سایر بخش های نظام سلامت" می باشد که در زمره اهداف اختصاصی برنامه عملیاتی قرار گرفته است. این برنامه از [اینجا](#) قابل مشاهده، آماده دانلود و در دسترس است. علاوه بر آن، ارزشیابی فعالیت های زیر مجموعه کمیته های مختلف مرکز در رابطه با فعالیت هایی که از اسفندماه ۱۳۹۸ برای مبارزه با کووید-۱۹ شروع شده به صورت درونی (توسط مسئولین مرکز) و خارجی (کسب نظرات سایر اساتید و صاحب نظر درباره اقدامات مرکز) و بر حسب فعالیت های صورت گرفته به صورت دوره ای و یا همزمان با اشتراک یک مستند انجام و نظرات جمع آوری گردید. برای انجام ارزشیابی از نظر خواهی ذینفعان و پانل خبرگان استفاده شده است.

همچنین از طریق فرمی در تالار گفتگوی مرکز ارزشیابی فعالیت های مرکز انجام و بر اساس نتایج ارزشیابی فعالیت های مرکز بهبود یافته است. به عنوان مثال همه گزارشات منتشر شده قبل از نهایی شدن نظرات خبرگان و مرور توسط همتایان انجام گرفته و پس از اعمال نظرات آنها گزارشات نهایی و منتشر شده است. یا برای برگزاری نشست ها و وبینارها نظرسنجی و ارزشیابی قبل و بعد از اجرای برنامه های آموزشی انجام گرفته است. هیچ یک از فعالیت های اجرا شده دوباره کاری نبوده و تداخلی با سایر فرایندهای اجرایی توسط بخش های دیگر نداشته است. در اجرای برخی فعالیت ها نیز پسخورندهای مطلوب و مکتوبی مبنی بر تقدیر و تشکر با درج در پرونده دریافت گردید که نشان از رضایتمدی مدیران و سیاستگذاران می باشد.

نکته مهم دیگر ارزشیابی دقیق تولیدات مرکز برای کارهای ملی و به ویژه برای دو گزارش به سفارش معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت بود. بعد از تهیه گزارشات مذکور و ملی یکبار در [گروه همفکری شبکه پیشگام کووید-۱۹](#) که جمع خبرگان اپیدمیولوژی ایران عضویت دارند موضوع ارایه و با دریافت کامنت های اساتید گزارشات تکمیل و اصلاح شدند. و یکبار توسط یکی از همتایان مرور و نهایتا به عنوان پیش نویس در اختیار برخی همکاران قرار گرفته و نهایتا با جمع آوری فیدبک ها و انجام اصلاحات، گزارشات نهایی گردید. برای ارزشیابی بقیه فعالیت ها از لینک های نظر سنجی لینک [اول](#) و لینک [دوم](#) و لینک [سوم](#) استفاده شد.

نکته پایانی: این گزارش در جلسه مورخ ۱۴۰۰/۳/۲۴ اعضای هیات موسس و شورای پژوهشی مرکز مطرح، نهایی و برای شرکت در فراخوان معاونت تحقیقات و فناوری تهیه گردید.

اعلام تضاد منافع: تهیه کنندگان این گزارش رییس مرکز و کارشناس مرکز تحقیقات مدل سازی در سلامت هستند.